

METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN
MEAHCIRÁÐÐEHUS

Freshabit LIFE IP

Hankkeen jälkeenkkin jää tehtävää

Projektipäällikkö Jari Ilmonen & Maria Tiusanen

Freshabit -loppuseminaari 15.9.2022

Säätytalo

Paljon saatiin aikaiseksi!

500
vesiensuojelu-
rakennetta

40 ha
vesiensuojelu-
kosteikkoja

6,5 km
uutta tai
kunnostettua
luontopolkua

5
lintutornia

1500 m
pitkospuita
lintukohteille

Valuma-aluekunnostuksia **yli 24 000 ha** alueella
N2000 –alueiden valuma-alueita

n. **700 ha** ennallistettuja soita

Seitsemällä padon ohitusratkaisulla avattiin
laskennallisesti noin **700 km** virtavesien
vaellusreittejä

Uomakunnostuksia **15-20 km**

Kunnostuksia **18 lintuvesi-** tai muulla
järvikohteella yhteensä 16 Natura-alueella

Kahteen jokeen saatiin palautettua **nuoria**
jokihelmisimpukoita, populaatioiden koko
moninkertaistui

Yli 170 ha vapaaehtoisia METSO-
suojelualueita

Lisäksi yli 10 km uusia reittejä ja useita torneja
kunnostettu, ja paljon uutta opittu

470
raakkua Konneveden
kylpylässä

1500
kotijokiin palautettua
raakun poikasta

20 km
puroja
kunnostettu

12 ha
kunnostettuja
kutualueita siialle
ja järviolhelle

Mutta paljon vielä tehtävääkin

PRIORITISED ACTION FRAMEWORK (PAF)

FOR NATURA 2000 in FINLAND including the Province of Åland

pursuant to Article 8 of Council Directive 92/43/EEC on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora (the Habitats Directive)

for the *Multiannual Financial Framework* period 2021 – 2027

PAF Suomi

- Kokonaisrahoitustarve 2021-27 6 Mrd.€
- Vesiluonnossa painotus virtavesiin, lähteisiin ja lintuvesiin
- Helmi –elinympäristöohjelma vastaa osaan tästä tarpeesta
- Priorisoitujen vesiluontotyyppien hoidon kustannus n. 4 M€/vuosi
- Vesienhoidon lisätoimenpiteiden kustannus noin 500 M€/vuosi!

Mutta paljon vielä tehtävääkin

Tavoitteita

- PAF Suomi
- Biodiversiteettistrategia
- Komission tavoitteet ennallistamisesta
- Vesienhoito

Toteuttajia

- Priodiversity LIFE?
- Muut LIFE -hankkeet
-

After LIFE: Keskeiset kehityskohteet hankkeen päättymisen jälkeen

Seuranta 1/3

Kehityskohta 1. Oma rahoituskanava seurannan toteutusta varten.

Seurannan toteuttamiseen tarvitaan lisää resursseja ja yksi keino seurannan lisäämiseksi voisi olla **oma rahoituskanava, jossa panostettaisiin pitkäaikaisen vaikuttavuusseurannan kehittämiseen** ja toteuttamiseen esimerkiksi pysyviä seurattavia kohdeverkostoja kehittämällä.

Oman erillisen rahoituskanavan lisäksi hankkeissa tarvitaan riittävästi resursseja hankkeen aikaisten seurantojen toteuttamiseen. **Seurantavelvoite voisi olla esimerkiksi sisällytetty avustuksiin ainakin julkisrahoitteisissa hankkeissa** riittävän seurannan varmistamiseksi. Seurannan rahoitus tulisi ulottua hankkeen jälkeiselle ajalle.

Seuranta 2/3

Kehityskohta 2. Seurannan tavoitteiden, ohjeiden ja toimintatapojen selkeyttäminen.

Seurannan ohjeistus ja toimintatavat tarvitsevat vielä selkeyttämistä ja yhtenäistämistä, jotta seuranta on mahdollisimman yksinkertaista tehdä. Yhtenäisiä seurantaohjeita pitäisi olla saatavilla kaikkiin kunnostustyyppeihin.

Seurannan etukäteissuunnitteluun pitäisi panostaa. Seurannan toteuttaminen pitää huomioida jo kunnostuksen suunnitteluvaiheessa ja rahoitusta haettaessa.

Kunnostustoimien vaikuttavuudesta voitaisiin jatkossa saada tietoa yhdistämällä hankeaikaisen toimenpideseurannan tuloksia pitkäaikaisiin, seurantaverkostoista saataviin trendeihin. Tämä vaatii valtakunnallisen, pitkäaikaisen vaikuttavuusseurannan kehittämistä ja selkeitä ohjeita hankkeissa toteutettavan seurannan toteuttamiseksi.

Seuranta 3/3

Kehityskohta 3. Täydentävien seurantamenetelmien käyttäminen ja kehittäminen.

Moderneja seurantamenetelmiä pitäisi saada yhä enenevässä määrin käyttöön. Esimerkiksi satelliittiseurantaa voidaan kehittää hyödyntämällä perinteisten maastoseurantojen tuloksia kattavamman kuvan saamiseksi.

Lisäksi yksinkertaisten **kansalaisseurantamuuttujien ja kansalaisseurannan kehittäminen** voisi tuoda uutta arvokasta tietoa virallisen seurannan rinnalle. Kansalaisseurannalla voidaan saada laajamittaisesti tietoa yksinkertaisista muuttujista, jotka kuvaavat luonnon muutoksia virallisen ympäristöseurannan täydentämiseksi.

Yhteistyöverkostot ja toimintamallit

Kehityskohta 1. Valtakunnallisten ja alueellisten yhteistyöverkostojen kehittäminen.

Valtakunnalliset verkostot ovat tärkeitä muun muassa tiedon jakamisessa ja yhteistyön kehittämisessä. **Alueelliset verkostot** ovat puolestaan tärkeitä kunnostusten toteuttamisissa. Alueellisten verkostojen ylläpidosta tulee huolehtia aiempaa tehokkaammin esimerkiksi nimeämällä vastuuorganisaatiot ja varmistamalla riittävät resurssit toiminnan ylläpitämistä varten.

Lisäksi pitäisi varmistaa, että **kaikki keskeiset toimijat ovat mukana** verkostoissa. Esimerkiksi maa- ja metsätalouden keskeiset toimijat alan etujärjestöjen lisäksi pitäisi saada vahvasti mukaan valtakunnallisesti, alueellisiin verkostoihin edellä mainittujen lisäksi myös yritykset, kunnat, oppilaitokset ja yhdistykset sekä maanomistajat.

Yhteistyön tekeminen on toimivinta jonkin konkreettisen yhteisen tekemisen kautta, minkä takia **yhteisten hankkeiden hakeminen ja toteuttaminen** voisi tehostaa yhteistyötä ja yhteistyöverkostojen toimintaa.

Luontotyyppien tila 1/2

Kehityskohta 1. Valuma-alueen suunnittelun edellytysten parantaminen edellyttää riittävää, avointa tietoa valuma-alueen luontotyypeistä ja painetekijöistä

Luontotyyppien tilan parantaminen edellyttää usein laajamittaista ja kokonaisvaltaista suunnittelua ja toimintaa. Tätä varten tarvittaisiin **nykyistä huomattavasti kattavampaa ja avoimesti saatavilla olevaa tietoa esim. luontotyyppien tilasta ja toteutuneista kunnostuksista**. Etenkin vesistöissä koko valuma-alueen tilanteen hahmottaminen on tärkeää.

Vesienhoito kattaa suuremmat vesistöt hyvin, mutta **pienvesien osalta kattava ja avoin tieto puuttuu**. Pienvesien tilatietoa voisi esim. lisätä vesienhoitoon pienten valuma-alueiden tasoisina arvioina tilasta ja kunnostustarpeesta. Toteutuneet kunnostukset pitäisi kerätä yhdelle yhteiselle alustalle kustannustehokkuuden parantamiseksi.

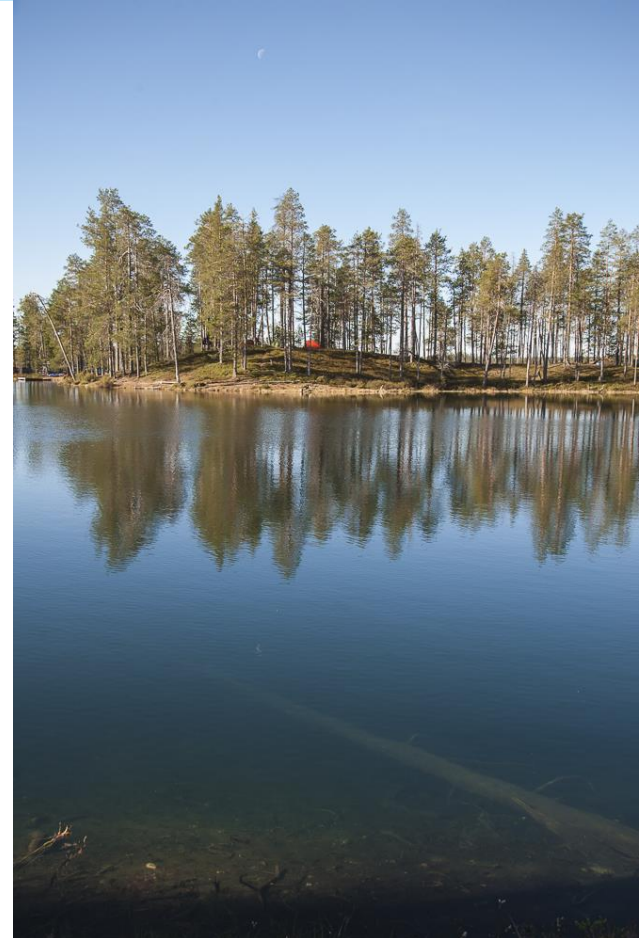

Luontotyyppien tila 2/2

Kehityskohta 2. Suojelu- ja hoitotoimenpiteiden hyötyjen perustelu eri sidosryhmille

On entistä tärkeämpää, että eri sidosryhmille kyetään **perustelemaan ja vakuuttamaan miksi suojelu- ja hoitotoimenpiteitä on kannattavaa tehdä**. Esimerkiksi metsänomistaja ei suojele maillansa sijaitsevaa puronvartta, jos ei saa, tai koe saavansa, siitä hyötyä.

Toimenpiteiden hyväksyttävyyden lisäämiseksi tarvitaan **aktiivista viestintää suojelua edistävien tahojen lisäksi myös luonnonvaroja käyttäviltä tahoilta** (maa- ja metsätalousalan toimijat).

Yhteistyö on voimaa!

METSÄHALLITUS

Aineiston tuottamiseen on saatu Euroopan unionin LIFE Luonto-rahoitusta. Aineiston sisältö heijastelee sen tekijöiden näkemyksiä, eikä Euroopan komissio tai CINEA ole vastuussa aineiston sisältämien tietojen käytöstä.

www.metsa.fi

@metsahallitus_forststyrelsen

@metsahallitus